

VËSHTRIM KRAHASUES I VEPRIMEVE HEMODINAMIKE TË DOPAMINËS DHE TË DOBUTAMINËS NË MJEKIMIN E DEBITIT TË ULUR PAS QARKULLIMIT JASHTËTRUPOR

SOKOL MARA, TRITAN SHEHU, ROLAND XHAXHO, ILIR OHRI, ARBEN FINO *

Summary

COMPARABLE GLIMPSE OF HEMODYNAMIC ACTIONS OF DOPAMINE AND DOBUTAMINE IN THE TREATMENT OF DECREASE AFTER EXTRACORPORUS CIRCULATION

In this article hemodynamic action of two of the most important inotrops of dobutamine and dopamine are compared. The studies were carried out in two equal groups (30 cases each) after open hearts intervention for valvulator replacement complicated with decreased debit syndrome (12 l/min/m^2).

The most important hemodynamic parameters are compared like, PAS, SHR, PUK, PAD, RUS, RUP, IZS etc. and PAS SHR production which is an indirect evaluation of myocardial oxygen consumption.

The changes of hemodynamic actions of usual treatment doses (7 mcg/kg/min) are small and dopamine is more advantageous. With dose dobutamine takes the first place.

Ndërlikimi më i shpeshtë pas ndërhyrjeve në zemër të hapur dhe qarkullim jashtëtrupor është ulja e debitit të zemrës, me ose pa shenjat klinike dhe objektive të shokut. Për përmirësimin e forcës tkurrëse të miokardit sot përdoren mjaft barna simpatomimetike, ndërthurje ndërmjet tyre apo me enëzgjerues dopaminë, dobutaminë, izuprel, adrenalinë, noradrenalinë e të tjera me nitroprusid natriumi, nitroglicerinë ose fentolaminë që tashmë janë të kondifikuara në praktikën klinike dhe njihen shpesh si "balona farmakologjike" (14). Ky mjekim ka thyer përfundimisht konceptin e shokut të pakthyeshem (9). Ndërmjet gjithë këtyre inotropëve që anaestezisti ka për të zgjedhur, dopamina dhe dobutamina janë "bari i parë" për shkak të raportit të mirë që ka ndërmjet veprimit farmakologjik dhe veprimeve anësore. Dopamina dhe dobutamina kanë vite që përdoren, megjithatë literatura bashkëkohore është e gjerë me punime pr to. Shkolla të shumta dhe mjaft të njohura pëlqejnë dobutaminën si më kardiolektive, sepse ajo rrit forcën tkurrëse dhe debitin e zemrës duke ulur para dhe pasngarkesën. Po ka edhe shkolla madje po aq të njohura që zgjedhin dopaminën, e cila përveç inotropizmit të mirë që ka zgjeron enët e qarkullimit renal, veprim ky mjaft i rëndësishëm për këtë organ që "sakrifikon" i pari.

Në asnjë nga punimet e publikuara apo të referuara nuk kemi gjetur të krahasuara veprimet hemodinamike të këtyre dy barnave:

a) në një numër të tillë rastesh;

b) në të sëmurë me patologji kirurgjikale valvulare;

c) në doza standarde barnash;

d) në mungesën e çdo lloj veprimtarie simpatike endogjene që ndryshojnë të dhënat e para gjatë studimit hemodinamik, si rezultat i një teknike të caktuar anestezie.

Për këtë arsye menduam të krahasojmë veprimet hemodinamike të këtyre dy inotropëve në dy grupe të njëjta të sëmurësh.

Materiali dhe metodikat

Ky studim u krye në 60 raste të operuar radhazi në Klinikën e kardiokirurgjisë prej shtatorit të vitit 1984 deri në maj të vitit 1988 këta të sëmurë të operuar për sëmundje vulvale kishin kusht studimi ndërlikimin dhe sindromën e debitit të ulur ($DZ \leq 2 \text{ l/min/m}^2$). Rastet u ndanë në dy grupe të barabartë, sipas një protokollit të përshtatur më poshtë, për të krahasuar veprimet hemodinamike të dopaminës dhe të dobutaminës. Përdorimi i bërnave, e kritere studimi dhe në doza standarde u krye me lejen e katedrës së kirurgjisë së përgjithshme.

Prej rasteve të marra në studim, 30 ishin femra dhe 21 meshkuj me moshë 16-52 vjeç. Domosdoshmëria e krahasimit të këtyre dy grupeve (grupi I i mjekuar me dopaminë dhe II me dobutaminë) është përafërsia e tyre. Të dy grupet kanë moshë të njëjtë (grupi i parë 36.5 ± 13.0) dhe janë i së njëjtës klasë funksionale sipas

* Dërguar në redaksi më 8 Nëntor 1990, miratuar për botim, Shkurt 1991

Nga Shërbimi i Kardiokirurgjisë të Qendrës Spitalore Universitare të Tiranës (S.M., T.SH.R.XH., I.O., A.F.).

Adresa për letërkëmbim: A.Fino: Shërbimi i kardiokirurgjisë të Qendrës Spitalore Universitare të Tiranës.